

Ullut ataatsimiiffiusut qulingiluaat, marlunngorneq 13. oktober 2009

Immikkoortoq 34

Illulortitsinernut aningaasalersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqtigiit)

Ataatsimiinnermik aqutsisoq: Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat, Demokraatit

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Massakut immikkoortoq 34, Illulortitsinernut aningaasalersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut siunnersuut.

Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqtigiit, saqqummiissaaq.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq.

Illulortitsernermut aningaasalersuinermi inatsimmi periarfissarititaasoq 20/20/60 najoqqutaralugu aningaasalersuineq siunertani malillugu ajunngitsumik ingerlanneqarsimavoq, inuppassuarnullu namminerisaminnik illutaarniartuni aamma iluaqusiisimavoq.

Taammakkuartoq malinneqartoq annikitsunik ajornartorsiutitaqarpoq. Pineqartoq najoqqutaralugu pisortanit tappiiffigineqartumik illuliornissaminnut kingornalu iluanaarniapilullutik akisoorujussuanngorlugit attartortitsinissaannut periarfissaq annertunerusumik mattunneqarsinnaasimangilaq.

Illuliortiterneq pillugu aningaasalersuinerimi Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi aalajangersarneqarsimavoq, ukiuni 20-ini taarsersugassaanngitsunik akilersugassartaqanngitsunillu taarsigassarsititsisoqartarpoq, Namminersornerullutik Oqartussanit kommuuniniillu nutaanik illuliortitsernermut taarsigassarsititsisarnerisigut, akiligassanngortinneqartarput taarsigassarsisimasoq attartortitsippat ”inatsisartut ineqarnermut akiliut pillugu peqqussutaanni najoqqutarineqartussat unioqqutinneqarpata”.

Taannalu isumaqarpoq killeqartoq qanoq annertutigisumik attartortitsisoq iluanaaruteqassanersoq. Ajornartorsiullu uaniiginnarpoq, attartorneq pillugu peqqussut taammaallaat attartortoq inuinnaappat.

Taamaasilluni toqqaananngikkaluartumik inatsisartut peqqussutaat illuliornissamut taarsigassarsisarnermi, taarsigassarsisimasup najugaq attartortissinnaammagu annertoourujussuarmik iluanaarutitalimmik, pisortanit erniaqaratillu taarsersugassartaqanngitsunik taarsigassarsiaasa akileqquneqarneranik kinguneqartinneqarani. Taamaaliornissamilu taamaallaat taarsigassarsisimasup najugaq attartortikkuniuk inatsisitigoortumik piginnaatinneqarsimasumut, tassa, suliffeqarfinnut imaluunniit pisortaqarfinnut inissianik amigaateqartunut attartortitsigaangata.

Siunertap 20/20/60 atorlugu illuliortitsernermi siunertarineqanngilaq pisortat tapiissutai aqcutigalugit inissianik inunnut attartortitsisartut iluanaarniapilunnissaannik. Taammaattumik pisariaqarpoq illuliortitinermit aningaasalersuinissaq pillugu inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaanik.

Mannalu inatsisissatut siunnersuut saqqummiussara taama allannguinnissamik siunertaqarpoq .

Siunnersuutip kingunerisussaavaa, pisortanit tapiissutaasimasut akilertalerneqarnissaannik, najugaq attartortinneqarsimappat, aammalu attartortitsinissamut ”akit qummut killigititaasut” qaangerneqarsimappata – aamma inatsisitigoortumik piginnaatinneqarsimasumut attartortitsisimagaanni.

Taama oqaaseqarlunga Inatsisartut siunnersuut pillugu oqallilluarnissaannik kissaappakka.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaa pingajuat (A)

Siunnersuuteqartumut qujanaq, taava maannakkut oqaaseqassooq naalakkersuisut siulittaasuat, Kuupik Kleist, Inuit Ataqatigiit, takanna.

Kuupik Kleist, Naalakkersuisut Siulittaasut (IA)

Siullermik oqaatigissavara ineqarnermut ilaalu ilanngullugit naalakkersuisup ataatsimiigiarluni angalanera pissutigalugu taanna sinnerlugu naalakkersuisut akissuteqaataat saqqummiutissagakku, imaapporlu.

Illuliortiternernut aningaasalersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 7. maj 2007-imeersumi pingaarutilimmik allannguisoqarnissaa pillugu Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen siunnersuummik saqqummiussaqqarpoq. Allannguinerup kingunerisaanik taarsigassarsisup inissiaq pigisani, namminersortut inissiaataanni attartortittakkani attartornermut akiliutissatut aalajangersarneqartumit qaffasinnerusumik akeqartillugu, tak. inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 12. maj 2005-imeersumi, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartumi § 33, inatsisitigut pisussaatitaallunilu pisinnaatitaasumut attartortissimappagu, pisortat taarsigassarsiarititaat atorunnaarsinneqartalissapput.

Inatsisip allanngortinneqarnissaa, taamaalillunilu inissianik iluanaarniuteqartartut ineqarnermut akiliutinit aningaasartuutit tunngavigalugit aalajangersarneqarsimasunit qaffasinnerusumik akeqartitsillutik inissianik attartortitsisarnissaasa akornuserneqarnissaa pingaaruteqarmat, Naalakkersuisut isumaqataasorujussuupput. Tamatumuunakkut aamma inissianik iluanaarniuteqartartut inissianik inatsisitigut pisussaatitaallunilu pisinnaatitaasumut qaffasissorujussuarmik akeqartitsillutik attartortitsisinnaanissaat akornuserneqarpat, inissianik pisariaqartitsinermut naleqquttumik sanaartornissaq qulaajaaffigineqarsinnaalissaaq. Taamaalilluni aamma utaqqiisaasumik inissiigallarnermut ineqarnermut akigititat qaffasissorujussuannorsimasut apparsinnaalissapput.

Inatsimmut allannguutissatut siunnersuut aqqutigalugu inissarsiortorpiaat taparserneqarsinnaalissasut Naalakkersuisut isumaqarput.

Aamma aappassanneerinnginnermi oqartussaasunut kattuffinnullu il.il. attuumassutilinnut tusarniaasoqartariaqartoq pillugu Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq isumaqatigaat, taamaalilluni tusarniaanermi akissutit siunnersuummi inaarutaasumi anguniakkanut tunuliaqutaasut pitsaanerpaamik tunngavissaqartinniarlugit ataatsimiititaliap suliaqarneranut ilanngunneqarsinnaassammata.

Naalakkersuisut taamatut naatsumik oqaaseqarlutik peqqussutissatut siunnersuutip taperserneqarnissaa inassutigaa.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut Naalakkersuisut Siulittaasuannut, taava partiit oqaaseqartuannut ingerlassaagut, partiit oqaaseqartuat siulliussooq Kaali Olsen, takanna.

Kaali Olsen (IA)

Qujanaq,

Inatsisartunut ilaasortap Olga Poulsen Berthelsenip inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa pingaarutilimmik siunnersuuteqarfigaa.

Inissianik sanaartornermi aningaasalersueriaatsit nunatta karsianit taperneqartartut imaluunniit taarsigassarsiarineqartartut siunertaraat inuit amerlanerusut namminerisaminnik inissaqalernissaat siuarsarneqassasoq. Inuit amerlanerusut namminerisaminnik inissiamik piginnittuulernerisa kinguneriniartussaavaat pisortat nalinginnaasumik illuliortitsinermut akissaqarnerulernissaat taamaalillunilu inissaaleqineq annikillisarneqassasoq. Inissianik sanaartornermi tapiisarnerit siunertarisimangilaat inuit ataasiakkat aaqqissuussineq atorlugu iluanaarniassasut kiisalu killeqanngitsumik ininik atukkiuttakkanik pisortanut attartortitsinermi akeqartitsisarnissaq.

Taamaammat siunnersuuteqartup tunngavilersuutai Naalakkersuisullu siunnersuummik ilaliinermi tunngavigisaat Inuit Ataqaigiinniit tamakkiisumik isumaqatigaagut innersuussutigalugulu siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa.

Aamma siunnersuuteqartup katuffinnut susassaqtunullu allanut siunnersuutip aappassaaneerpeqannginnerani tusarniaassutigineqarnissaanik siunnersuutaa isumaqatigigaarput. Inuit Ataqtigiinnit aamma innersuussutigissavarput siunnersuutip ataatsimiitsitaliami sussaqtartumi suliarineqarnissaa - tassanilu ilaatigut inissianik sanaartornermi aningaasalersueriaatsit piusut ilanngullugit aamma nalilersuiffigineqarnissaat innersuussutigissallugu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Taamaalilluni partiit oqaaseqartuanut Kaali Olsen, Inuit Ataqtigiit apeqquteqartoqarumaguni imaluunniit oqaaseqartoqarumaguni takanna ammarpoq, oqaaseqarfiginiarneqanngilaq, tamaasilluta Inuit Ataqtigiit oqaqartuat Kaali Olsen qutsavigaarput, taava tullinnguulluni oqaaseqassaq Kim Kielsen, Siumut, takanna.

Kim Kielsen (S)

Qujanaq,

Illulioriternernut aningaasalersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 7. maj 2007-imeersumi pingaarutilimmik allannguisoqarnissaa pillugu Inatsisartunut ilaasortaqaq Olga P.

Berthelsen siunnersuummik saqqummiussaqaarpoq. Allannguinerup kingunerisaanik taarsigassarsisup inissiaq pigisani, namminersortut inissiaataanni attartortittakkani attartornermut akiliutissatut aalajangersarneqartumit qaffasinnerusumik akeqartillugu, tak. inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 12. maj 2005-imeersumi, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartumi § 33, inatsisitigut pisussaataitaallunilu pisinnaatitaasumut attartortissimappagu, pisor-tat taarsigassarsiarititaat atorunnaarsinneqartalissapput.

Siunnersuut Siumumiit taperserparput, inassutigissallugulu siunnersuutip aappassaaneerpeqannginnerani Inatsisartut Ataaveqatigiinnermut Ineqarnermullu ataatsimiititaliaanni nalilersorluarneqassasoq aammalu susassaqtut siunnersuummut attuumassuteqartut kattuffiillu ataatsimiititaliamit tusarniarneqassasut, taamaalilluni tusarniaanermi akissutit siunnersuummi inaarutaasumi anguniakkanut tunuliaqutaasut pitsaanerpaamik tunngavissaqartinniarlugit ataatsimiititaliap suliaqarneranut ilanngunneqarsinnaassammata.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut, taava Siumut oqaqartuanut oqaaseqartoqarumaguni uani periarfissaqarpoq, taamaattoqarunangilaq taamaammat Siumup oqaaseqartua Kim Kielsen qutsavigissavarput, tullinnguuluni oqaaseqassaaq Justus Hansen, Demokraatit, takanna.

Justus Hansen (D)

Qujanaq,

Demokraatit siunnersuut ilalerpaat, illuliortitsinernut aningaasalersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat atuunnikoq illunik pisortat tapiiffigisaannik iluanaarniapiluttunit atornerlunneqarsinnaammat akisunaaraluni attartortitsinikkut.

Allannguut naapertorlugu illu pisortat taarsigassarsiinerisigut sananeqartoq tamarmi akilerneqassaaq, taarsigassarsisup illu akuerisaasumut attartortippagu, attartornermullu akiliut attartortitsisup takussutissaqartillugit aningaasartuutaanut, takussutissaqartillugit ingerlatsinermut aningaasartuutaanut naapertuutinngippat, ilanngullugit illup nutaajussusaa pitsaassusaalu pissutigalugit iluanaarutit, naalagaaffiup aningaaserivissuata erniaritittagaata affaasa amerlaqatai.

Inatsit manna aqutigalugu illuliortitsinernut aningaasaliisarnermi inatsisip atornerlunneqarsinnaanera unitsinneqarpoq.

Siunnersuut suliarillugaasoq pillugu qujanaq siunnersuullu Ineqarnermut Angallanermullu Ataatsimiititaliami suliareqqinneqassasoq innersuussutigaarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujavugut, taava Demokraatit oqaaseqartuanut oqaaseqarniartoqarpasinnigilaq, taamaammat Demokraatit oqaaseqartuat Justus Hansen qutsavigissavarput, tullinnguutissaarlu Sivert K. Heilmann, Atassut, takanna.

Sivert K. Heilmann (A)

Qujanaq,

Atassummiit pingaartitaraarput kikkulluunniit namminerisaminnik aammalu pisortat illuutaanni ineqartitaanissamut pisinnaatitaaffiullunilu pimoorullugu suliaq ingerlanneqartuartaqartoq. Kiisa-

lu Kalaallit Nunaata ilaani, pingaartumik sumiiffinni ineriartupiloorfiusuni, inissaaleqinerujussuaq akuersarneqarsinnaanngitsoq, taamaattumillu kikkut tamarmik initaarnissaminnut naligiimmik periarfissaqartuartaqartut.

Atassummiit siunnersuuteqartoq Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen iluoornerassavarput, illulior-titsiner-mut aningaasalersuiner-mi inatsimmi periarfissisimaneq ajunngitsumik ingerlanneqarsimasoq kiisalu inuppassuarnut namminerisaminnik illutaarniartuni iluaqutaasimasoq.

Siunnersuuteqartup tungavilersornermini tikkuagaa, tassalu pisortanit tapiiffigineqarlutik illulior-titsisimasut iluanaarniutigalugu attartortitsisarnerit ingerlanneqartarsimaner-nik oqaatigineqartartoq miserraticissanngilarput uvagut aamma Atassummiit taamatut oqartoqartalernera tusartalerat-sigu.

Taamaattumik Atassummiit soqutiginar-titorujussuvarput illuinnarni inissianiluunniit pisortat attartortitaannik tapiiffigineqarlutik suli ingerlasuni iluanaarniutigalugu attartortitsisoqarsimasinerani oqariartuutip sukateriffiginissaanut, suliap aappassaaneerneqannginerani ataatsimiititaliap susassaqartup suliamik ingerlatitsinissaa Atassummiit isumaqataaffigigatsigu.

Sumiluunniit inatsis-nik allanngu-nissamik pisoqassatillugu tusarniaanerit kattuffinnut il.il. ingerlanneqartarput, taamaattumik una suliakkiutaasoq Atassummiit maluginiarparput eqqumiigalutigulu, aatsaat inatsisartuni partiit oqaaseqareerpata Naalakkersuisut aappassaaneerisoqartinnagu tusarniaanerit ingerlanniaraat.

Soorunami suliaq pipallataanngitsumik peqqissaarulluguli suliarineqarnissaa Atassummiit kissaatigissavarput, siunnersuuteqartormi inatsimmi sukaterinissamik kissaateqarnera paasinarluarpoq aamma Inatsisartuni Naalakkersuisunilu toqqammavigissaarluta sulinissarput qularnaartariaqarmat.

Taamatut naatsumik oqaaseqarluta suliap ingerlateqqinneqarnissaanut tapersiinerput nalunaaruti-gaarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Taava Atassutip oqaaseqartuanut aamma oqaaseqarniartoqarunannigilaq, taamaattoqanngilaq aamma , taamaattumik aamma Atassutip oqaaseqartua Sivert K. Heilmann qutsavigissavarput, taamaasilluni Kattusseqatigit Partiiata oqaaseqartuat oqaaseqassaaq Loritha Henriksen, takanna.

Loritha Henriksen (KP)

Qujanaq,

Inatsisartunut Ilaasortap Olga P. Berthelsen-ip Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaanik siunnersuutaa Kattusseqatigiit partiiat sinnerlugu imaatumik oqaaseqarfigissavara.

Isumaqarluinnarpunga siunnersuuteqartoq ilumoorluinnartoq inatsisip putoqarnera peqqutaalluni aningasannanniallaqqissunik annertuumik atorluarneqartoq, tamannalu aamma maani illoqarfissuarmi ajoraluartumik atugaallualersimasooq ersarippoq.

Taamaatumik ersarissumik oqaatigerusuppara pisariaqavippoq inatsisartut peqqussutaat nr.1-imi,7.maj-2007-meersoq pisariaqarluinnartoq piaartumik allanngortinneqarnissaa.

Ullumikkummi periaffissarititaasoq pitsaasoq atorluarneqalersimasorlu tassa 20/20/60. ammaaneqarnerata kingorna iluarisimaarneqartorlu periaffissamik aamma pitsaasumik ammaasisimasooq eqqarsaatigalugu iluatsinnaateqaqimmat.

Taamatullu aaqqissuusisimaneq pitsaasoq iluatsinnaateqarluartorlu,uggornartumik malunnarpoq atuutilernerata kingorna ajoraluartumik ilatigut ersarissumik annertuumik iluanaarniutigeneqalersimanera aammalu ajoraluartumik putusiuvillaqqissunik atornerlunneqartoq.

Oqaatigerusupparalu siunertamut pitsasumut atugassiat Nunatalu karsiata aningaasaatai periaffisiinikkut atukkiussai aammalu immikkut ernialersorneqanngitsumik taarsersugassat, siunertamullu pitsaasumut ammaassillutik atugassiat iluanaarniutitut inuit ataasiakkaanut aningaasanik isaatitsissutitut atorneqalerneru akueriuminaatsikkatsingut.

Eqqortuusinnaanngilarmi inunnit ataasiakkaanit iluanaarniutigineqarneri tamannalu akuersaarneqarsinnaanngimmat.

Tamannalumi aamma eqqortuliornerunngimmat, taamaatumik Kattusseqatigiit Partiiianiik kissaatigaarput taassuma putup piaartumik iluarsineqarluni aaqqiiveqineqarnissaa atornerlunneqannginnissaatalu qulakkeerneqarnissaa aaqqiivigisariaqartoq patajaatsumik nalornginaatsumillu.

Malunnarmammi aamma allanut atukkiuttakkamik iniutilinnut illuutilinnullu aamma annertuumik akkit tungaasigut qarfasisorujussuanngortsitsinermut aamma aqutissiuvimmata.

Taamaatumik kissaatiginarpoq akit assigiinnerusumik qarfasissusissaat aamma killilersimaarniarneqarnissaat periarfissinneqassasoq pisariaqartinneqartorlu.

Taamatut oqaaseqarlunga allannguutissasatut siunnersuutigineqartoq allanngortinnissaallu pisariaqarluinnartoq tamakkiisumik taperserpara.

Aappassaaniinginneranilu Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliami suliarineqarnissaa innersuusutigalugu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujavugut, taavalu aamma Kattusseqatigiit Partiiata oqaaseqartuanut oqaaseqartoqarniarpasinngilaq aamma taamaangilaq, qujavugut Kattusseqatigiti Partiiata oqaaseqartuanut Loritha Henriksenimut, taava taamaasilluni siunnersuuteqartoq pause-laariarluni, siunnersuuteqartoq oqaaseqassooq siunnersuutigisaminut partiit oqaaseqataannut tunngatillugu naalakkersuisut akissutaannut, takanna.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq. Siullermik nuannaartorujussuuvunga siunnersuut taamak annertutigisumik tapersersorneqarmat, partiit ataasiakkaat oqaaseqarfigissanngilakka tassa qujassutiginnassagakku taamannak tapersersorneqarnera, ilumoorpoq tamarmik oqariartuutit oqariartuutigivaat siunertaasimangitsoq taanna taamanikkut illuliortitsinermi aningaasalersuisarneq inatsisartuni eqqartoratsigu 2002-mi, qanoq sukataartigisimagaluarneq kingumut eqqarsaatigilerlugu assorujussuaq massakkut nuannaarnarpoq una allannguutissatut siunnersuut taamak annertutigisumik tapersersorneqarmat. Siunertaasimangisaannarpormi namminersortut imaluunniit selskab-it imaluunniit inuit ataasiakkaat pisortanut atukkiussinermikkut taamannarujorujussuaq

anigaasanik iluanaarniarfittut atussagaat, taassumammi inatsisissap taamanikkut eqqartornerani pinaveersimatissimagaluarutsigu ullumikkut eqqarsaatigalugu 190 million koruunit ukiut taakkumininnguit ingerlanerani 2000-mingaanniit sipaarsimasinnaagaluarpagut, 190 millioner koruunit, taakkulu anigaasat atorpeqarsinnaasimagaluarput 10-40-50 atorlugu inissianut 650-nut taassumallu saniatigut imaluunniit andelsbolig-nut aammalu 650-t 10-40-50 atorlugu taavalu 360-t andelsbolig-nut taakkua 190 million koruunit atorsimasinnaagaluarpagut taamanikkut peqqussut. Taamaattumik isaasalerlugu putulersimannikkaluarutsigu imaluunniit amerlanerussuteqartut putulersimannikkaluarpassuk, ukua Siumukkut, Inuit Ataqtigiit taavalu Demokraatit, Kattusseqatigiit Partiiillu oqaaseqaataat oqaaseqarfiginngikkaluarlugit Atassutip oqaaseqaataanut oqaaseqalaarusuppunga ataasiinnannguamik tassalu una “siunnersuuteqartup tunngavilersornermini” utoqqatserpunga issuaalaarpunga “Siunnersuuteqartup tunngavilersornermini tikkuagaa tassalu pisortanit tapiiffigineqarlutik illuliorititsisimasut iluanaarniapiluutigalugu attartortitsisarnerit ingerlanneqartarsimanerinek oqariartuuteqarnera miserratigissanngilarput uagut aamma Atassummiit taamatut oqartoqartalenera tusartaleratsigu”. Soorunami sumi assigiinngitsorpassuarni tusartarunarparput, kisianni aamma takusinnaavarput aviisitigut, aviisitigut aammalu internet-mi illunik tuniniaasartut qupperaanni ersarissorujorujussuupput 10-40-50 atorlugu inissiat sananeqarsimasut anigaasarpassuarnik akilerlugit ullumikkut Nuuk eqqarsaatigalugu tuniniarneqarneri. Taamaattumik oqallisaannaangilaq aamma uppernarsaatissalinni aviisini, ugeavis-ni, ugeavis-narmiluunnit maani Nuummi tassuuna takusinnaavarput, taannalu inissarsiortuulluni inissaqanngivissorluni mamaatsorujorujussuussaaq uffa uanga inissaqarnanga inissannik taamannannik sanaanneqarsinnaagaluarlunga inuit ataatsiakkaat oorerparparujussuarnik iluanaarutigivaat. Ukiut taakkua ingerlerrini, taamaattumik qujanarpoq massakkut inatsisartuni aammalu minnerunngitsumik Naalakkersuisuni taperserpeqarmat una siunnersuut. Taamaasillugu peqatigiilluta taanna putoq matoriarlugu inissianut naliginnaasumik inunnit attartorneqarsinnaasunik sananissamat akissaqalernissarput aqutissiuunneqassagami, qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujavugut, taava oqaaseqartoqarusukkuni soorunami oqaaseqartoqarsinnaavoq, Siverth K. Heilmann, Atassut, oqaaqarniarpoq takanna.

Siverth K. Heilmann (A)

Qujanaq, tassa tapersiinerput allanngunngilaq, kisianni aamma ugeavisi imaluunniit illit nammineerlutit siunnersuuteqarnikkut imaluunniit massakkut oqaaseqqaqqinnikkut paasisatit takusarpagut kisiannili aamma ilaatigut taamatut takusaqaannarluni qularnaarsimanngilarput atuartartuusugut ilumut nammineerluni pisortanik tapiiffigineqarluni suliaq ingerlanersoq, qularutiginnilarput piffissap ilaani immaqa akileerersimasut tamakkua aamma neqeroortarsimassasut. Tamaattumik suliaasaq paasilluarparput siunnersuutit aammalu ataatsimiitsitaliami tamakkua paasissutissat mianernartuummata peqqissaartumik suliarineqarnissaa kaammattuuteqarnitsinnut tapersiinitsinullu aallaaviunerpaavoq, assortuussutissaqarunangilagut, qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujavugut, taava siunnersuuteqartoq Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqtigiit.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Una nalunngilara assortuussuteqanngitsugut. Kisianni una uppersarsaatissaqarnermut ilaa, isumaqarpunga uppersarsaatissaa uaniittoq, taakkua allagarsiissutit ersarissumik allaqqasaramik una inissiaq 10-40-50 sanaajuvoq, tamaaatut allaqqanerisa uppersarsarpaa taanna inissiaq million koruunit immaqa ilaatigut tikillugu akisunerulersimalluni tunininarneqartoq tassaasoq pisortat uagut inuiaqatiillu tapigarput akilersugarput, taava atukkiunneqarsinnaavoq 10-40-50-mi allaqqaguni isumaqarpoq taakkua inimut 10-40-50-mik pigisaqartut pisortanik tapiiffigineqasimasut 20 procent kommune-mit 20 procent Namminersornerullutik Oqartussanit. Taakkua qaavisigut pisortanut attartortitsigaangamik uagut akilersukkatsinnik attartortittarpaat, tassa taanna matusassarput, assortuussuteqanngilagut, kisianni uppersarsaataa uaniippoq allaqqassarmata sunaanersoq taanna inissiaq taakkulu amerlasoorpassuupput avis-ni aammalu ejendomsmaeglerit quppersagaanni takusartakkavut.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Tassa assortuussutissaqanngilaq aamma ilumoorpoq nassuiaanera siunnersuuteqartup aammalu isumaqatigiissutigineqarpoq aappassaaneerneqannginnermini Ineqarnermut Attaveqarnermullu Ataatsimiitsitaliami suliarineqassasoq aappassaaneerneqartinnagu taamaammat assortuussuteqannginnatta annerusumik oqaaseqarfigineqarnissaa naatsorsuutiginnikkaluarpara kisianni oqaaseqartoqarumavoq, Kim Kielsen, Siumut, takanna.

Kim Kielsen (S)

Qujanaq. Soorunami aamma siornatigut naalakkersuisuusimasut oqaatigisinnavara susoqartarsimavoq arlaatigut pisorta qarfiit aamma tamakkuninnga susoqaraangami maluginiartarpaat aamma kalerriisarpit aamma tamakkua nittartakkat akornaniittuninngaanniit piiasarsimallutik, taamaattoqartarpoq. Taamaamat aamma Sivert K. Heilmann-tut, Atassut, uanga oqarusuppunga immaqa ilaasa soorunami aamma akilereersimasarpaat imaluunniit arlaatigut susoqarsimanerpoq naluara, kisianni oqarsinnaavugut assortuutinngilagut aamma putoq taanna qilanaaralugu aamma massakut saqqummiunneqarsimavoq milinneqarnissaa nuannaarutigaaara uani aamma oqaatigisinnaavara siunnersuutigini kuusimagaluarlugu taanna kisianni soorunami taanna uppersarsinnaanngilara massakut Olga Poulsen Berthelsen, InuitAtaqatigiit siunnersuutaa tapersorsorpara, taakani sulia sanngorlugu suliaritinnikuugaluarparput, qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tullia pingajuat (A)

Qujavugut, taava siunnersuuteqartoq Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Naatsuaranngumik, tassami uanga apeqqusinnngilara pisorta qarfimminngaanniit susoqartarsimannginnersoq taanna apeqqusinnngilara aamma akilereersimaneeraat, soorunami imaassinnaavoq ilaasa akilereersimagaat kisianni inuiaqatigiit akiligaat million koruunerpassuarnik iluanaarutissanngorlugu siunertalimmik sanaajunngilaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tullia pingajuat (A)

Qujanaq, allamik oqaaseqarniartoqanngilaq, siunnersuuteqartumut tunngatillugu taamaattumik naggataarutaasumik naalakkersuisut sinnerlugit Kuupik Kleist, naalakkersuisut siulittaasuat, Inuit Ataqatigiit, siunnersuuteqartumut oqaaseqassooq imaluunniit oqaaserineqartunut oqaaseqassaaq, takanna.

Kuupik Kleist, Naalakkersuisut Siulittaasuat (IA)

Siullermik qujarusuppunga siunnersuuteqartumut Olga Poulsen Berthelsen-mut, Inuit Ataqatigiit, taamatut siunnersuuteqarmat aamma soorunalimi siunnersuutip tamakkiisumik tapersorneqarnera eqqarsaatigalugu naalakkersuisut sinnerlugit qujassuteqassuunga. Tassa matuma allannguissamik

siunnerfiup kingunerisussaavaa ilaatigut aningaasartuutit apparneqasinnaanerat tassa tamanut, imaaginnanngitsoq attartortunut ataasiakkaanut ilaqutariinnut kisianni aamma uagutsinnut imatut paasillugu uagut inatsisartuni aammalu naalakkersuisoqarfinni attartortartuusunut atorfeqartitsigallarnerit imaluunniit inissaaleqisoqarnerata nalaani inissanik attartortartunut taamaalilluta sakkussaqaalerpugut pitsaalluinnartumik.

Partiit oqaaseqaataat ataasiakkaat oqaaseqarfigilaarusuppakka, siullermik Inuit Ataqaatigiit oqaaseqartuata oqaaseqarnermini naggataatungaatigut oqaatigisaa tassalu inissianik sanaartornermi aningaasalersueriaatsit naliliiffigineqartariaqarnerani isumalimmik oqarnera isumaqatigisupilussuuara aamma naalakkersuisuni manna tikillugu tamakkuningga tunngasunut eqqartuisarnitsinni tikikkiartorparput aningaasalersueriaatsit sanaartornermut aningaasalersueriaatsit atuuttut tamarmik naliliiffigineqartariaqartut, tassami sunaluunniit aaqquissuussineq piffissami atuutereersimaneranik naliliiffigeqqinnissaa pisariaqartarmat aamma sanaartornikkut pissutsit nunatsinni ineriartorsimanerat eqqarsaatigalugu malunnarpoq sanaartornermi aningaasalersueriaatsinik nalilersueqqinnissaaq pisariaqartinnartoq, taamaattumik naatsorsuutigineqassaaq piffissami aggersumi naalakkersuisut suliassamik taamak ittumik aallussiumaartut aammalu pisariaqarfiatigut inatsisartunut oqqussiumaartugut misissuineq imaluunniit nalilersuineq taamaattoq pillugu.

Siumut oqaaseqartuanut toqqaannartumik oqaaseqanngikkaluarlunga aatsaaginnaq apeqquteqartitsinermut oqaasianut oqalaarusuppunga tassa soorunalimi ilaasa akilersimasinnaasarpaat tamakkiisumik attartorsimagaluarunilluunniit, kisianni uani allannguutissatut siunnersuummi pineqartut tassaapput suli attartukkaminnik qanoq oqassuunga, tamakkiisumik akiliisimanngitsut, taavalu attartortitsisimagunik malittarisassat saneqqullugit taava pinngitsooratik akiliisinneqarnissaat taava pisinnaalissammat allannguutip allanngortinneqarnerata kingorna, inatsisip allanngortinneqarnerata kingorna.

Kingullertut Atassutip oqaaqartuata oqaaseqaataani tassa tusarniaassutigineqarnissaa aatsaat matuma kingorna pisussanngormat eqqumiigimmagu oqaatigiinnarusuppara isumaqarpunga taanna periutseq naliginnaasoq naapertorlugit pisoq, tassa inatsisartumit ilaasortaminngaanniit siunnersuutip matuma takorlooriartigu ataasiinnarmilluunniit tapersersorneqanngitsup taava tusarniaassutigineqarnissaa immaqa pisariaqassanngilaq, tamaattumik naalakkersuisuninngaanniit inatsisartut isummeqqaarnissaat soorunami pisariaqartissimavarput taavalu tapersersorneqarmat

piviusunnigortinneqarnissaanut ilimanarsimmat taava tusarniutigineqarnissaa taava tullinnguutisooq.

Tamaalillunga ineqarnermut naalakkersuisoq sinnerlugu uunga oqaluuserisap taamatut pineqarneranut qujassuteqarpunga.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Taava Kuupik Kleist, naalakkersuisut siulittaasuat, Inuit Ataqatigiit, oqaaseqarneranut tunngatillugu oqaaseqartoqarusuppoq, Kim Kielsen, Siumut, takanna.

Kim Kielsen (S)

Uani Naalakkersuisut Siulittaasua, paatsooqatigiiingilagut soorunami aamma uani uunga oqaatigerusuppara sinneqarpata akiligassat soorunami malittarisassat malillugit ingerlanneqassooq, uani nittartakkani assigiinngitsuniittut eqqartoratsigit tassani oqarpugut naluarpugut tassani akilerneqarsimasut. Kisianni una siunnersuut soorunami tapersorsorparput suli akiitsoqarpata malittarisassat malillugit ingerlanneqassapput taakkua aamma akiitsut sinneruttut taakkua tiguneqartariaqarpugut arlaatigulluunniit susoqassagaluarpat, qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Tassa erseqqissaataannaavoq, taamaasilluta qutsavigaarput naalakkersuisut sinnerlugut naalakkersuisut siulittaasuata oqaaseqarnera taamaasilluta aamma ullumikkut ataatsimiissutissagut naammassivagut taava aqagumut ataatsimiissutissat normi taagulaaginnassavakka, tassa siullermik immikkoortoq 44 aamma immikkoortoq 55, taavalu immikkoortoq 59 tassalu taakkua pingasuullugit ataatsikkut oqallisigineqassapput, taavalu sisamaraat immikkoortoq 103, taamaasilluni ullumikkut ataatsimiineq naammassivarput, qujanaq.